विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 05/അധ്യായഃ 24

ദേവീമാഹാത്മ്യേ ദേവീപാർശ്വേ ധൂമ്രലോചനദൂതപ്രേഷണമ്

വ്യാസ ഉവാച

ദേവ്യാസ്തദ്വചനം ശ്രുത്വാ സ ദൂതഃ പ്രാഹ വിസ്മിതഃ .

കിം ബ്രൂഷേ രുചിരാപാങ്ഗി സ്ത്രീസ്വഭാവാദ്ധി സാഹസാത് .. 1 ..

ഇന്ദ്രാദ്യാ നിർജിതാ യേന ദേവാ ദൈത്യാസ്തഥാപരേ .

തം കഥം സമരേ ദേവി ജേതുമിച്ഛസി ഭാമിനി .. 2 ..

ത്രൈലോക്യേ താദൃശോ നാസ്തി യഃ ശുമ്ഭം സമരേ ജയേത് .

കാ ത്വം കമലപത്രാക്ഷി തസ്യാഗ്രേ യുധി സാമ്പ്രതമ് .. 3 ..

അവിചാര്യ ന വക്തവ്യം വചനം ചാപി സുന്ദരി .

ബലം സ്വപരയോർജ്ഞാത്വാ വക്തവ്യം സമയോചിതമ് .. 4 ..

ത്രൈലോക്യാധിപതിഃ ശുമ്ഭസ്തവ രൂപേണ മോഹിതഃ .

ത്വാഞ്ച പ്രാർഥയതേ രാജാ കുരു തസ്യേപ്സിതം പ്രിയേ .. 5 ..

ത്യക്ത്വാ മൂർഖസ്വഭാവം ത്വം സമ്മാന്യ വചനം മമ .

ഭജ ശുമ്ഭം നിശുമ്ഭം വാ ഹിതമേതദ് ബ്രവീമി തേ .. 6 ..

ശൃങ്ഗാരഃ സർവഥാ സർവൈഃ പ്രാണിഭിഃ പരയാ മുദാ .

സേവനീയോ ബുദ്ധിമദ്ഭിർനവാനാമുത്തമോ യതഃ .. 7 ..

നാഗമിഷ്യസി ചേദ് ബാലേ സംക്രുദ്ധഃ പൃഥിവീപതിഃ .

അന്യാനാജ്ഞാകരാൻപ്രേഷ്യ ബലാന്നേഷ്യതി സാമ്പ്രതമ് .. 8 ..

കേശേഷ്വാകൃഷ്യ തേ നൂനം ദാനവാ ബലദർപിതാഃ .

ത്വാം നയിഷ്യന്തി വാമോരു തരസാ ശുമ്ഭസന്നിധൗ .. 9 ..

സ്വലജ്ജാം രക്ഷ തന്വങ്ഗി സാഹസം സർവഥാ ത്യജ .

മാനിതാ ഗച്ഛ തത്പാർശ്വേ മാനപാത്രം യതോഽസി വൈ .. 10 ..

ക്വ യുദ്ധം നിശിതൈർബാണൈഃ ക്വ സുഖം രതിസങ്ഗജമ് .

സാരാസാരം പരിച്ഛേദ്യ കുരു മേ വചനം പടു .. 11 ..

ഭജ ശുമ്ഭം നിശുമ്ഭം വാ ലബ്ധാസി പരമം സുഖമ് .

ദേവ്യുവാച

സത്യം ദൂത മഹാഭാഗ പ്രവക്തും നിപുണോ ഹ്യസി .. 12 ..

നിശുമ്ഭശുമ്ഭൗ ജാനാമി ബലവന്താവിതി ധ്രുവമ് .

പ്രതിജ്ഞാ മേ കൃതാ ബാല്യാദന്യഥാ സാ കഥം ഭവേത് .. 13 ..

തസ്മാദ് ബ്രൂഹി നിശുമ്ഭഞ്ച ശുമ്ഭം വാ ബലവത്തരമ് .

വിനാ യുദ്ധം ന മേ ഭർതാ ഭവിതാ കോഽപി സൗഷ്ഠവാത് .. 14 ..

ജിത്വാ മാം തരസാ കാമം കരം ഗൃഹ്ണാതു സാമ്പ്രതമ് .

യുദ്ധേച്ഛയാ സമായാതാം വിദ്ധി മാമബലാം നൃപ .. 15 ..

യുദ്ധം ദേഹി സമർഥോഽസി വീരധർമം സമാചര .

ബിഭേഷി മമ ശൂലാച്ചേത്പാതാലം ഗച്ഛ മാ ചിരമ് .. 16 ..

ത്രിദിവം ച ധരാം ത്യക്ത്വാ ജീവിതേച്ഛാ യദസ്തി തേ .

ഇതി ദൂത വദാശു ത്വം ഗത്വാ സ്വപതിമാദരാത് .. 17 ..

സ വിചാര്യ യഥായുക്തം കരിഷ്യതി മഹാബലഃ .

സംസാരേ ദൂതധർമോഽയം യത്സത്യം ഭാഷണം കില .. 18 ..

ശത്രൗ പത്യൗ ച ധർമജ്ഞ തഥാ ത്വം കുരു മാ ചിരമ് .

വ്യാസ ഉവാച

അഥ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ നീതിമദ്ബലസംയുതമ് .. 19 ..

ഹേതുയുക്തം പ്രഗല്ഭഞ്ച വിസ്മിതഃ പ്രയയൗ തദാ .

ഗത്വാ ദൈത്യപതിം ദൂതോ വിചാര്യ ച പുനഃ പുനഃ .. 20 ..

പ്രണമ്യ പാദയോഃ പ്രഹ്വഃ പ്രത്യുവാച നൃപഞ്ജ തമ് .

രാജനീതികരം വാക്യം മൃദുപൂർവം പ്രിയം വചഃ .. 21 ..

ദൂത ഉവാച

സത്യം പ്രിയം ച വക്തവ്യം തേന ചിന്താപരോ ഹ്യഹമ് .

സത്യം പ്രിയം ച രാജേന്ദ്ര വചനം ദുർലഭം കില .. 22 ..

അപ്രിയം വദതാം കാമം രാജാ കുപ്യതി സർവഥാ .

സാക്ഷാത്കുതഃ സമായാതാ കസ്യ വാ കിംബലാബലാ .. 23 ..

ന ജ്ഞാനഗോചരം കിഞ്ചിത്കിം ബ്രവീമി വിചേഷ്ടിതമ് .

യുദ്ധകാമാ മയാ ദൃഷ്ടാ ഗർവിതാ കടുഭാഷിണീ .. 24 ..

തയാ യത്കഥിതം സമ്യക് തച്ഛൃണുഷ്വ മഹാമതേ .

മയാ ബാല്യാത്പ്രതിജ്ഞേയം കൃതാ പൂർവം വിനോദതഃ .. 25 ..

സഖീനാം പുരതഃ കാമം വിവാഹം പ്രതി സർവഥാ .

യോ മാം യുദ്ധേ ജയേദദ്ധാ ദർപഞ്ച വിധുനോതി വൈ .. 26 ..

തം വരിഷ്യാമ്യഹം കാമം പതിം സമബലം കില .

ന മേ പ്രതിജ്ഞാ മിഥ്യാ സാ കർതവ്യാ നൃപസത്തമ .. 27 ..

തസ്മാദ്യുധ്യസ്വ ധർമജ്ഞ ജിത്വാ മാം സ്വവശം കുരു .

തയേതി വ്യാഹൃതം വാക്യം ശ്രുത്വാഹം സമുപാഗതഃ .. 28 ..

യഥേച്ഛസി മഹാരാജ തഥാ കുരു തവ പ്രിയമ് .

സാ യുദ്ധാർഥം കൃതമതിഃ സായുധാ സിംഹഗാമിനീ .. 29 ..

നിശ്ചലാ വർതതേ ഭൂപ യദ്യോഗ്യം തദ്വിധീയതാമ് .

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യാകർണ്യ വചസ്തസ്യ സുഗ്രീവസ്യ നരാധിപഃ .. 30 ..

പപ്രച്ഛ ഭ്രാതരംശൂരം സമീപസ്ഥം മഹാബലമ് .

ശുമ്ഭ ഉവാച

ഭ്രാതഃ കിമത്ര കർതവ്യം ബ്രൂഹി സത്യം മഹാമതേ .. 31 ..

നാര്യേകാ യോദ്ധുകാമാസ്തി സമാഹ്വയതി സാമ്പ്രതമ് .

അഹം ഗച്ഛാമി സംഗ്രാമേ ത്വം വാ ഗച്ഛ ബലാന്വിതഃ .. 32 ..

യദ്രോചതേ നിശുമ്ഭാത്ര തത്കർതവ്യം മയാ കില .

നിശുമ്ഭ ഉവാച

ന മയാ ന ത്വയാ വീര ഗന്തവ്യം രണമൂർധനി .. 33 ..

പ്രേഷയസ്വ മഹാരാജ ത്വരിതം ധൂമ്രലോചനമ് .

സ ഗത്വാ താം രണേ ജിത്വാ ഗൃഹീത്വാ ചാരുലോചനാമ് .. 34 ..

ആഗമിഷ്യതി ശുമ്ഭാത്ര വിവാഹഃ സംവിധീയതാമ് .

വ്യാസ ഉവാച

തന്നിശമ്യ വചസ്തസ്യ ശുമ്ഭോ ഭ്രാതുഃ കനീയസഃ .. 35

കോപാത്സമ്പ്രേഷയാമാസ പാർശ്വസ്ഥം ധൂമ്രലോചനമ് .

ശുമ്ഭ ഉവാച

ധൂമ്രലോചന ഗച്ഛാശു സൈന്യേന മഹതാഽഽവൃതഃ .. 36 ..

ഗൃഹീത്വാഽഽനയ താം മുഗ്ധാം സ്വവീര്യമദമോഹിതാമ് .

ദേവോ വാ ദാനവോ വാപി മനുഷ്യോ വാ മഹാബലഃ .. 37 ..

തത്പാർഷ്ണിഗ്രാഹതാം പ്രാപ്തോ ഹന്തവ്യസ്തരസാ ത്വയാ .

തത്പാർശ്വവർതിനീം കാലീം ഹത്വാ സംഗൃഹ്യ താം പുനഃ .. 38 ..

ശീഘ്രമത്ര സമാഗച്ഛ കൃത്വാ കാര്യമനുത്തമമ് .

രക്ഷണീയാ ത്വയാ സാധ്വീ മുഞ്ചന്തീ മൃദുമാർഗണാൻ .. 39 ..

യത്നേന മഹതാ വീര മൃദുദേഹാ കൃശോദരീ .

തത്സഹായാശ്ച ഹന്തവ്യാ യേ രണേ ശസ്ത്രപാണയഃ .. 40 ..

സർവഥാ സാ ന ഹന്തവ്യാ രക്ഷണീയാ പ്രയത്നതഃ .

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യാദിഷ്ടസ്തദാ രാജ്ഞാ തരസാ ധൂമ്രലോചനഃ .. 41 ..

പ്രണമ്യ ശുമ്ഭം സൈന്യേന ഭൂതഃ ശീഘ്രം യയൗ രണേ .

അസാധൂനാം സഹസ്രാണാം ഷഷ്ട്യാ തേഷാം വൃതസ്തഥാ .. 42 ..

സ ദദർശ തതോ ദേവീം രമ്യോപവനസംസ്ഥിതാമ് .

ദൃഷ്ട്വാ താം മൃഗശാവാക്ഷീം വിനയേന സമന്വിതഃ .. 43 ..

ഉവാച വചനം ശ്ലക്ഷ്ണം ഹേതുമദ്രസഭൂഷിതമ് .

ശൃണു ദേവി മഹാഭാഗേ ശുമ്ഭസ്ത്വദ്വിരഹാതുരഃ .. 44 ..

ദൂതം പ്രേഷിതവാൻപാർശ്വേ തവ നീതിവിശാരദഃ .

രസഭങ്ഗഭയോദ്വിഗ്നഃ സാമപൂർവം ത്വയി സ്വയമ് .. 45 ..

തേനാഗത്യ വചഃ പ്രോക്തം വിപരീതം വരാനനേ .

വചസാ തേന മേ ഭർതാ ചിന്താവിഷ്ടമനാ നൃപഃ .. 46 ..

ബഭൂവ രസമാർഗജ്ഞേ ശുമ്ഭഃ കാമവിമോഹിതഃ .

ദൂതേന തേന ന ജ്ഞാതം ഹേതുഗർഭം വചസ്തവ .. 47 ..

യോ മാം ജയതി സംഗ്രാമേ യദുക്തം കഠിനം വചഃ .

ന ജ്ഞാതസ്തേന സംഗ്രാമോ ദ്വിവിധഃ ഖലു മാനിനി .. 48 ..

രതിജോऽഥോത്സാഹജശ്ച പാത്രഭേദേ വിവക്ഷിതഃ .

രതിജസ്ത്വയി വാമോരു ശത്രോരുത്സാഹജഃ സ്മൃതഃ .. 49 ..

സുഖദഃ പ്രഥമഃ കാന്തേ ദുഃഖദശ്ചാരിജഃ സ്മൃതഃ .

ജാനാമ്യഹം വരാരോഹേ ഭവത്യാ മാനസം കില .. 50 ..

രതിസംഗ്രാമഭാവസ്തേ ഹൃദയേ പരിവർതതേ .

ഇതി തജ്ജ്ഞം വിദിത്വാ മാം ത്വത്സകാശം നരാധിപഃ .. 51 ..

പ്രേഷയാമാസ ശുമ്ഭോऽദ്യ ബലേന മഹതാऽऽവൃതമ് .

ചതുരാസി മഹാഭാഗേ ശൃണു മേ വചനം മൃദു .. 52 ..

ഭജ ശുമ്ഭം ത്രിലോകേശം ദേവദർപനിബർഹണമ് .

പട്ടരാജ്ഞീ പ്രിയാ ഭൂത്വാ ഭുംക്ഷ്വ ഭോഗാനനുത്തമാൻ .. 53 ..

ജേഷ്യതി ത്വാം മഹാബാഹുഃ ശുമ്ഭഃ കാമബലാർഥവിത് .

വിചിത്രാൻകുരു ഹാവാംസ്ത്വം സോऽപി ഭാവാൻകരിഷ്യതി .. 54 ..

ഭവിഷ്യതി കാലികേയം തത്ര വൈ നർമസാക്ഷിണീ .

ഏവം സങ്ഗരയോഗേന പതിർമേ പരമാർഥവിത് .. 55 ..

ജിത്വാ ത്വാം സുഖശയ്യായാം പരിശ്രാന്താം കരിഷ്യതി .

രക്തദേഹാം നഖാഘാതൈർദന്തൈശ്ച ഖണ്ഡിതാധരാമ് .. 56 ..

സ്വേദക്ലിന്നാം പ്രഭഗ്നാം ത്വാം സംവിധാസ്യതി ഭൂപതിഃ .

ഭവിതാ മാനസഃ കാമോ രതിസംഗ്രാമജസ്തവ .. 57 ..

ദർശനാദ്വശ ഏവാസ്തേ ശുമ്ഭഃ സർവാത്മനാ പ്രിയേ .

വചനം കുരു മേ പഥ്യം ഹിതകൃച്ചാപി പേശലമ് .. 58 ..

ഭജ ശുമ്ഭം ഗണാധ്യക്ഷം മാനനീയാതിമാനിനീ .

മന്ദഭാഗ്യാശ്ച തേ നൂനം ഹ്യസ്ത്രയുദ്ധപ്രിയാശ്ച യേ .. 59 ..

ന തദർഹാസി കാന്തേ ത്വം സദാ സുരതവല്ലഭേ .

അശോകം കുരു രാജാനം പാദാഘാതവികാസിതമ് .. 60 ..

ബകുലം സീധുസേകേന തഥാ കുരബകം കുരു .. 61 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമസ്കന്ധേ ദേവീമാഹാത്മ്യേ ദേവീപാർശ്വേ ധൂമ്രലോചനദൂതപ്രേഷണം നാമ ചതുർവിംശോഽധ്യായഃ .. 24 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_05/അധ്യായഃ_24&oldid=74859"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-